

Yttrande

Datum
2021-03-04

Diarienummer
101-8358-2020

Regeringskansliet, Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sf.remissvar@regeringskansliet.se

Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna (DS 2020:27)

Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag om att efterlevandestöd inte ska lämnas för barn eller unga som får vård eller boende som bekostas av det allmänna, enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller som får vård eller boende inom socialtjänsten. Förslaget innebär att bestämmelserna motsvarar vad som gäller för underhållsstöd till barn och unga i motsvarande situationer. Nuvarande bestämmelser för efterlevandestödet när barn och unga får vård- eller boendeinsatser som bekostas av det allmänna har inneburit en mer förmånlig tillämpning än motsvarande bestämmelser för underhållsstöd. I denna promemoria konstateras att denna effekt inte har varit lagstiftarens avsikt och att det inte heller finns skäl till att hantera förmånerna på olika sätt i jämförbara situationer.

För att Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska få kännedom om att barnet eller den unge får en kommunal insats i form av vård eller boende, föreslås också en uppgiftsskyldighet för kommuner när vården eller boendet påbörjas eller avslutas.

Förslaget föreslås träda ikraft den 1 januari 2022.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Örebro län ställer sig positiva till utredningens förslag och slutsatser om att justera i socialförsäkringsbalken så att efterlevandestöd hanteras som underhållstödet och därmed inte ska lämnas när en kommun under en hel kalendermånad beviljar insats för barnet i form av vård eller boende enligt LSS eller inom socialtjänsten i övrigt. Ställningstagandet bygger på det i promemorian antagna syftet med både efterlevandestödet och underhållsstöd; att dessa förmåner ska tillförsäkra barn en viss ekonomisk miniminivå, en långsiktig lägsta rimlig

2021-03-04

101-8358-2020

levnadsstandard när barnet eller den unge står utan försörjning från sina föräldrar. Dessa behov tillgodoses genom ovan nämnda insatser.

Länsstyrelsen instämmer i förslaget att kommunen får en tillkommande uppgiftsskyldighet gentemot Pensionsmyndigheten när insats om vård eller boende till barn med efterlevandestöd påbörjas och avslutas. Det är rimligt för den enskilde att slippa den administration det annars medför och för kommunerna att förhindra att det allmänna betalar dubbelt för att säkerställa ett barns eller en ungdoms grundläggande behov.

Länsstyrelsen har inga invändningar mot förslaget om ikraftträdande den 1 januari 2022.

Övriga synpunkter

Regeringen har lämnat i uppdrag till Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) att utreda efterlevandestödet och andra socialförsäkringsförmånens betydelse i samband med att barn och unga får vård eller bor utanför det egna hemmet. Utredningen ska bidra till att öka kunskapen om hur olika socialförsäkringsförmåner används och vilka konsekvenser det får för barnen. Uppdraget redovisas i juni 2021. Länsstyrelsen välkomnar denna utredning och en djupare barnkonsekvensanalys gällande eventuella negativa ekonomiska konsekvenser för barn med socialförsäkringsförmåner som får vård eller bor utanför det egna hemmet.

Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende har landshövding Maria Larsson beslutat och samordnare i mänskliga rättigheter Sara Andersson varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Per-Olov Mörn deltagit.